

MASARYKOVA UNIVERZITA
PRÁVNICKÁ FAKULTA

JMÉNO A PŘÍJMENÍ NEZLETILÉHO DÍTĚTE

© Zdeňka Králíčková, listopad 2018

PRAMENY

- ÚMLUVA O PRÁVECH DÍTĚTE
č. 104/1991 Sb.

čl. 7 a 8

právo na registraci

právo na jméno

právo na st. příslušnost

právo na respektování

totožnosti a rodinných svazků

čl. 12

participační práva

- OBČANSKÝ ZÁKONÍK
z. č. 89/2012 Sb.

- ZÁKON O MATRIKÁCH, JMÉNU A
PŘÍJMENÍ
z. č. 301/2000 Sb.

- ZÁKON O ZVLÁŠTNÍCH ŘÍZENÍCH
SOUDNÍCH
z. č. 292/2013 Sb.

LITERATURA

- *Hrušáková, M., Králíčková, Z., Westphalová, L. a kol.:* Rodinné právo. 2. vyd. Praha: C. H. Beck, 2017.
- *Hrušáková, M., Králíčková, Z., Westphalová, L. a kol.:* Občanský zákoník II. Rodinné právo. Komentář. Praha: C. H. Beck, 2014.
- *Knappová, M.:* Jak se bude Vaše dítě jmenovat? Praha: Academia, 1996.
- *Knappová, M.:* Naše a cizí příjmení v současné češtině. Liberec: TAX AZ KORT, 2002.
- *Henych, V.:* Zákon o matrikách, jménu a příjmení. Praha: IFEC, 2002.

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

POJEM, ÚČEL, URČENÍ, ZMĚNA

JMÉNO DÍTĚTE

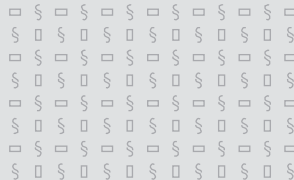
URČENÍ JMÉNA DÍTĚTE

- STATUSOVÁ PRÁVA RODIČŮ
- ROZHODUJÍ RODIČE DÍTĚTE PO DOHODĚ
- VEŘEJNOPRÁVNÍ PŘEDPIS: VAZBA NA RODIČOVSKOU ODPOVĚDNOST (např. § 18/1, § 62/3 ZM)
x koncepce OZ, viz § 1/1 in fine OZ
- ve smyslu § 860/2 a § 861 ve spojení s § 877/2 OZ jde o podstatnou věc dítěte
 - ☛ NENÍ-LI DOHODY NEBO RODIČE JMÉNO NEURČÍ, RESP. JDE-LI O JMÉNO „NEZAPSATELNÉ“, JDE-LI O NALEZENCE, O DÍTĚ Z tzv. BABY-BOXU, Z UTAJENÉHO PORODU, JMÉNO URČÍ DÍTĚTI SOUD

NEJČASTĚJŠÍ JMÉNA dříve

DÍVČÍ

NEJČASTĚJŠÍ JMÉNA dříve

CHLAPECKÁ

NEOBVYKLÁ A CIZOKRAJNÁ JMÉNA

■ DÍVČÍ

Mnoho rodičů se zjevně snaží vybrat dítěti pokud možno zajímavé a netuctové jméno. Opět jsou oživena staročeská jména (**Anežka, Amálie** nebo **Dorota**), ale velmi jsou rozšířena i jména moderní, jako **Adriana, Vanesa** nebo třeba **Liliana**.

Mnoho rodičů dává také jména cizí nebo cizokrajná, např. **Emilly, Francesca, Madison** nebo **Thelma**.

Opravdovými zajímavostmi jsou dívčí jména **Sofia Loren, Malorca** nebo česká **Kornélie**, a také **Biserka**.

■ CHLAPECKÁ

U chlapců dosahují poměrně velké oblíbenosti dříve nepoužívaná jména jako **Maxmilián, Sebastian** nebo **Jonáš**.

Mezi cizokrajnými jmény najdeme **Manuela, Attilu** nebo **Briana**, kterým však zdárně konkurují dříve i u nás obvyklá chlapecká jména **Teodor, Čestmír, Vendelín** či **Florián**.

Ze zajímavých výjimek jmenujme např. jména **Ezechiel, Ostin** a **Barnabáš, Narcis, Winnetou**.

Análie nebo Melanomia? Rodiče se předhánějí ve vymýšlení neobvyklých jmen

https://ona.idnes.cz/tiskni.aspx?r=deti&c=A171114_133812_deti_haa (15.11.2017)

VEŘEJNOPRÁVNÍ PRAVIDLA (A LIMITY) PRO URČENÍ JMÉNA DÍTĚTE (zákon č. 301/2000 Sb.)

- LHŮTA pro určení JMÉNA: jeden měsíc od narození (§ 18/4a ZM)
- NENÍ-LI JMÉNO URČENO, MATRIKA OZNÁMÍ VĚC SOUDU
- JMÉNO je základní identifikační znak člověka
- jedno nebo dvě (nikoli stejná), v případě cizinců i více (§ 18/2, § 62 ZM)
- ZE ZÁKONA NELZE (srov. §§ 18, 62 a 63 ZM):
dívce chlapecké a naopak, jméno zkomolené, zdrobnělé nebo domácké, jméno žijícího sourozence týchž rodičů
- V POCHYBNOSTECH ➔ znalecký posudek (§ 62/1 *in fine* ZM)

ZMĚNA JMÉNA DÍTĚTE

- ROZHODUJÍ RODIČE DÍTĚTE PO DOHODĚ
- jde o podstatnou věc dítěte
- VAZBA NA RODIČOVSKOU ODPOVĚDNOST dle ZM!

- ROZHODUJÍ OSVOJITELÉ PO DOHODĚ
- ve smyslu § 64 ZM mohou zvolit nové, resp. přidat druhé (do 6 měsíců)

- **DÍTĚ MÁ PRÁVO SE VYJÁDŘIT KE VŠEM VĚCEM, KTERÉ SE HO TÝKAJÍ - ÚMLUVA O PRÁVECH DÍTĚTE** - bez ohledu na věk, také viz § 867/2 OZ
- DÍTĚ STARŠÍ 15 LET MUSÍ SOUHLASIT (srov. § 62/3, 76/1g ZM)
 - *veřejnoprávní limity - viz výše*

- NENÍ-LI SHODY, ROZHODNE SOUD (srov. § 860/2 OZ, § 76/2 ZM)

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

POJEM, ÚČEL, URČENÍ, ZMĚNA PŘÍJMENÍ DÍTĚTE

URČENÍ PŘÍJMENÍ DÍTĚTE

1. DÍTĚ NAROZENÉ DO MANŽELSTVÍ: o příjmení je rozhodnuto před uzavřením manželství

- příjmení matky
- příjmení otce
- nelze příjmení obou, tedy zdvojené
 - *lze bez koncovky „-ová“, jde-li o cizince nebo vazbu na cizinu § 69/3 ZM*

2. DÍTĚ NAROZENÉ NEPROVDANÉ ŽENĚ

a) OTEC URČEN

- o příjmení rozhodli/-nou rodiče na základě dohody
 - příjmení matky
 - příjmení otce
 - nelze příjmení obou, tedy zdvojené

b) OTEC NEURČEN

- dítě má příjmení matky

ZMĚNA PŘÍJMENÍ DÍTĚTE

- DLE OBČANSKÉHO ZÁKONÍKU
ex lege, v případě:
 - osvojení nezl. viz § 835/2 OZ
připojením (rozhodne soud)
 - popření otcovství
 - sňatku matky dítěte s otcem
dítěte (není výslovně, ale výklad
dle § 860/1 OZ)
- DLE OBČANSKÉHO ZÁKONÍKU
na základě prohlášení, v případě:
 - sňatku matky dítěte
dle § 862/2 OZ
 - nejde o změnu statusu (o určení
otcovství)
 - vyjádření dítěte/souhlas dítěte
§ 863 OZ: 15 let;
 - nelze, je-li dítě zletilé
- DLE OBČANSKÉHO ZÁKONÍKU
 - osvojení zletilého viz § 851/2 OZ
připojením
- DLE ZÁKONA O MATRIKÁCH, JMÉNU A
PŘÍJMENÍ, ve správním řízení na
návrh, v případě např.:
 - rozvodu a nového sňatku matky
dítěte, event. narození dalších
dětí do manželství • **snaha
matky** po formální
„sounáležitosti“ dítěte s novou
rodinou (§ 72/4 ZM - potřeby a
zájem dítěte)
 - nutný **souhlas otce**, resp.
nahrazení jeho ne/souhlasu
soudem (§ 860/2, 76/2 ZM)
 - výjimečné
 - není právní nárok
 - nejde o změnu statusu
 - nutný **názor/souhlas dítěte** (§
76/1g ZM, § 867/2 OZ - souhlas
dítěte staršího 15 let; § 863 OZ)